

РЕШЕНИЕ

№ 5279

гр. София, 16.05.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XVIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 19.04.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Милена Славейкова

**ЧЛЕНОВЕ: Антони Йорданов
Мария Бойкинова**

при участието на секретаря Макрина Христова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **2406** по описа за **2024** година докладвано от съдия Милена Славейкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 – 228 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл.63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на началник група при Отдел „Пътна полиция“ (ОПП) – СДВР, чрез юрк. А. А., срещу Решение № 5673 от 07.12.2023 г., постановено по нахд № 3662/2023 г. на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение (НО), 115 – и състав, с което е отменено Наказателно постановление (НП) № 22-4332-009869 от 02.06.2022 г., с което на Б. А. В. на основание чл.185 от Закона за движение по пътищата (ЗДвП) е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 20 лв. за нарушение на чл.20, ал.1 от ЗДвП и на основание чл.183, ал.1, т.1, предл.2 от ЗДвП е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 10 лв. за нарушение на чл.100, ал.1, т.1 от ЗДвП.

В касационната жалба са развити доводи за неправилност на обжалваното решение като издадено при неправилно приложение на материалния и процесуален закон и неправилно интерпретиране на събраните по делото доказателства. Касаторът оспорва изводите на СРС за липса на доказателствена стойност на акта за установяване на административно нарушение (АУАН). В подкрепа на противната теза цитира практика на Върховния административен съд (ВАС), според която доказателствена тежест за установяване на фактическа обстановка, различна от

описаната в АУАН, се носи от жалбоподателя. Касаторът счита, че районният съд неправилно е дал вяра единствено на поясненията на наказаното лице, като не е кредитирал показанията на актосъставителя, както и липсата на доказателства, които да опровергават констатациите на АУАН съгласно чл.189, ал.2 от ЗДвП. Визира процесуално нарушение на задължението на съда да събере всички относими доказателства с оглед разкриване на обективната истина в нарушение на чл.13 от НПК. Намира обясненията на наказаното лице за субективни и заинтересовани, дадени в противоречие с останалите доказателства по делото. Излага съображения за законосъобразност на НП. Претендира съдът да отмени обжалваното решение и да постанови съдебен акт, с който да потвърди отмененото наказателно постановление, като се присъдят сторените разноски.

Ответникът Б. А. В., ЕГН [ЕГН], от [населено място], [улица], ет.4, оспорва касационната жалба в писмена молба от 19.04.2024 г. Намира обжалваното решение за постановено при правилно приложение на закона, доколкото вменената за нарушение разпоредба на чл.20, ал.1 от ЗДвП изисквала административнонаказващият орган (АНО) да посочи в какво точно несъответствие с пътната обстановка се изразява поведението на извършителя и кои конкретни негови действия са станали причина за настъпване на ПТП.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на жалбата.

Административен съд София – град , X. – ти Касационен състав, след като се запозна с обжалваното решение и обсъди, както наведените с касационната жалба основания, така и тези по чл. 218, ал. 2 АПК, намира следното:

Със съдебно решение № 5673 от 07.12.2023 г., постановено по нахд № 3662/2023 г., СРС, НО, 115 – и състав, е отменил НП № 22-4332-009869 от 02.06.2022 г., издадено от началник група в ОПП – СДВР, с което на Б. А. В. на основание чл.185 от ЗДвП е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 20 лв. за нарушение на чл.20, ал.1 от ЗДвП и на основание чл.183, ал.1, т.1, предл.2 от ЗДвП е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 10 лв. за нарушение на чл.100, ал.1, т.1 от ЗДвП.

За да постанови решението си, първоинстанционният съд е събрал като доказателства по делото показанията на актосъставителя М. Й. К., на свидетел по АУАН на установяване на нарушението Р. Б. Б., на двама свидетели на наказаното лице Б. Г. И. и Б. Д. Т., на другия участник в ПТП А. В. Д., както и писмените доказателства по административно – наказателната преписка, приобщени по реда на чл. 283 НПК. Съдът е кредитирал показанията на св. И., св. Т. и св. Д. като такива на очевидци, при пълно съответствие помежду им и на другите събрани по делото доказателства. Намерил е показанията на служителите на ОПП-СДВР за неинформативни, поради което не ги е обсъждал.

Въз основа на тях е обосновал правни изводи, че АУАН и НП са издадени от материално компетентни лица и при спазване на сроковете по чл.34 от ЗАНН. Намерил е допуснато съществено процесуално нарушение при съставяне на АУАН и НП, които не отговаряли на изискванията на чл. 42, ал. 1, т. 4 и чл. 57, ал. 1, т. 5 от ЗАНН, доколкото в тях не били описани с нужната пълнота и яснота фактите и

обстоятелствата, свързани с извършеното административно нарушение. Посочил е, че от текстовото описание на нарушението по чл.20, ал.1 от ЗДвП "поради недостатъчен контрол реализира ПТП" не става ясен механизмът на настъпилото произшествие и обстоятелствата, свързани с реализираното ПТП, обвързващи жалбоподателя с неправомерно поведение, водещо до липса на достатъчен контрол върху автомобила. Според районния съд, цитираната като нарушена разпоредба на чл.20, ал.1 от ЗДвП предвижда общо задължение на водачите да контролират непрекъснато управляваното от тях превозно средство. Поради общия си характер актосъставителят и АНО следвало да уточнят загубата на контрол върху автомобила до какво несъответно на пътната ситуация поведение е довело. За да е описано нарушението по разбираем за страните начин, срещу който те да могат да организират защитата си, следвало в АУАН и в НП да е посочено какво конкретно жалбоподателят е направил или е пропуснал да стори, за да се стигне до удар с лек автомобил „Ф. К.“, с рег. [рег.номер на МПС] , докато в АУАН и в НП такова описание липсвало. В допълнение, решаващият съд е приел, че жалбоподателят е нарушил разпоредбата на чл. 20, ал. 2 от ЗДвП, тъй като не е съобразил скоростта си на движение със състоянието на пътя, която да му позволи своевременно да възприеме процесната дупка и да я заобиколи или да спре, без да създава опасност за движението, срещу каквито факти и обвинение наказаното лице не се е защитавало.

Относно второто обвинение съдът е приел, че вмененото на жалбоподателя нарушение на чл. 100, ал. 1, т. 1 от ЗДвП, а именно, че е бил без контролен талон към СУМПС, не се установява от доказателствена съвкупност, доколкото по делото не са събрани никакви доказателства относно извършването на това нарушение.

Пред настоящата касационна инстанция не са представени нови писмени доказателства. Съобразно чл.218 АПК касационната инстанция дължи произнасяне само относно наведените в жалбата касационни оплаквания, като следи служебно за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон. Съдът намира, че обжалваното решение на СРС, НО, 3-и състав е валидно и допустимо, но частично неправилно поради неправилно приложение на закона.

На основание чл.63в от ЗАНН, вр. чл.220 от АПК, касационната инстанция възприема правилно установената от СРС фактическа обстановка:

На 20.05.2022 г., около 09:30 часа, Б. В. управлявал мотоциклет „Х. НС С300А“, с рег. [рег.номер на МПС] по [улица], с посока на движение от [улица]към [улица]. В посоката на движение на жалбоподателя на пътното платно имало голяма неравност, вдлъбнатина, която той не възприел своевременно, преминал през нея, поради което управляваният от него мотоциклет поднесъл, наклонил се настрани, жалбоподателят паднал от него, а мотоциклетът се ударил и реализирал ПТП в паркирания лек автомобил „Ф. К.“, с рег. [рег.номер на МПС] , срещу № 45. Пристигналият на мястото на произшествието служител на ОПП-СДВР- мл. автоконтрольор М. К. съставил Протокол за ПТП. Въз основа на протокола за ПТП, мл. автоконтрольор при ОПП-СДВР - св. М. К. съставил АУАН с бл. № 143545 от 20.05.2022 г. на жалбоподателя Б. В. за нарушения на чл. 20, ал. 1 от ЗДП и на чл. 100, ал. 1, т. 1 от ЗДП. В акта било отразено, че жалбоподателят поради недостатъчен контрол реализира ПТП в паркирания лек автомобил „Ф. К.“, с рег. [рег.номер на МПС] . В допълнение било установено, че водачът управлява без контролен талон (КТ) към СУМПС. АУАН бил връчен и подписан от жалбоподателя без възражения. Въз основа

на така съставения АУАН било издадено обжалваното пред СРС НП.

I. Вменената за нарушена разпоредба на чл.20, ал.1 от ЗДвП урежда императивно задължение за водачите да контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват. Противно на приетото от районния съд нормата няма „общ или бланкетен“ характер. В този смисъл са Решение № 1349 от 06.03.2015 г. по адм. д. № 9276/2014 г. на АССГ, Решение № 6031 от 17.10.2019 г. по адм. д. № 8625/2019 г. на АССГ, Решение № 6505 от 04.11.2019 г. по адм. д. № 7713/2019 г. на АССГ, Решение № 3400 от 18.05.2016 г. по адм. д. № 2058/2016 г. на АССГ.

Несъответни на законната уредба са очакванията на районния съд при описание на конкретното нарушение да бъде посочено: „загубата на контрол върху автомобила до какво несъответно на пътната ситуация поведение е довело“ – твърдение, което само по себе си е некоректно. Липсата на внимание от страна на водача към пътната обстановка е причинила загуба на контрол върху ППС, което от своя страна пряко и непосредствено е причинило ПТП с друг спрял автомобил. Противно на приетото от СРС, АУАН и НП съдържат коректно описание на конкретното поведение на водача, което описание не му е попречило да разбере вмененото му нарушение. Това обстоятелство се установява и отподробно описания в жалбата до СРС механизъм на настъпване на ПТП: „Единствена и главна причина за реализиране на ПТП е наличие на голяма неравност на пътното платно, в сянката на едно дърво, която била абсолютно невидима до момента, в който попаднах в нея и вече не можех да реагирам“. Противно на твърденията на жалбоподателя причината за ПТП не е обективна, защото водачът е този, който следва да следи пътната обстановка по начин, че да не допуска отклонение от императивните правила на ЗДвП за управление на ППС. С други думи – субективното отношение на наказаното лице към пътната обстановка, при което той е възприел неравността на пътното платно в момент, в който „вече не може да реагира“, е реалната причина за последвалото отклонение от правилата за движение на пътя – падане на мотора и неговия водача, при което последвал сблъсък със спрял автомобил.

Разграничението между съставите на нарушенията по чл.20, ал.1 и ал.2 от ЗДвП детайлно е направено в Решение № 180 от 19.03.2024 г. по н. д. № 1152/2023 Г., Н. К., I Н. О. на ВКС: „Съдебната практика се придържа последователно към схващането, че нарушението на чл. 20, ал. 1 от ЗДвП се изразява в отсъствието на непрекъснат контрол от водача върху управляваното от него моторно превозно средство. Понятието "контрол" еднозначно се дефинира като дейност по владееене на управляваното превозно средство във всяко отношение, обхващаща всички действия на водача - не само тези, които засягат техническото състояние на ППС и показанията на съответните негови уреди, но и възможността пътното превозно средство да се задвижи само или да бъде задвижено или ползвано от трети лица, както и положението му спрямо останалите участници в движението, спрямо пътя или терена, включително ако се намира в покой /Р.842/75г., III Н.О.; Р. № 960/80 г., III Н.О., Р. № 164/88 г., III Н.О./. В дейността по "контрол" се включва и втора категория действия/бездействия на водача - тя включва това поведение на водача, което е свързано с всеобхватното, внимателно, концентрирано и непрекъснато наблюдение на пътната обстановка, така щото всички препятствия и опасности за безопасното движение да бъдат възприети своевременно и да бъдат избегнати. Ако водачът е имал обективна възможност за своевременно възприемане на участници в движението,

които осъществяват движение, макар и в грубо предписание на правилата за движение по пътищата, и поради отклоняване на вниманието си или поради друга причина, кореняща се в субективната им преценка за обстоятелствата по пътя и избора им за скорост, светлини, дистанция и пр., не е възприел наличието на такива участници на пътя, то следва да носи отговорност за последвалите съставомерни последици независимо от приноса на пострадалите. (Решение № 367 от 13.VIII.1984 г. по н. д. № 353/84 г., III Н.О.). Следователно, когато водачът на моторното превозно средство поради различни причини от субективен характер (отклоняване на вниманието, заспиване, разсейване, неправилно боравене с уредите за управление на автомобила или погрешно боравене с тях) допусне отклоняване на движението на автомобила от указаното в закона и наруши императивните правила, регламентирани в ЗДвП или ППЗДвП е налице нарушение на чл. 20, ал. 1 от ЗДвП и ако то се намира в причинна връзка с резултата, правилно бланкетната диспозиция на чл. 343 от НК се запълва с тази норма от ЗДвП. В противовес на доводите на защитата, развити в касационната жалба, конкретната причина за допуснатото нарушение не е от съществено значение, стига тя да е довела до липсата на постоянен контрол при управлението на превозното средство. Тогава когато водачът е имал възможност да спази императивните правила и не го е направил (действайки непредпазливо) се приема, че той е загубил контрол върху автомобила и следва да бъде ангажирана отговорността му за извършено нарушение на чл. 20, ал. 1 ЗДвП.(вж. Р. № 122 от 3.04.2023 г. на ВКС по н. д. № 1027/2022 г., I н. о; Р № 118 от 19.01.2021 г. по н.д. № 461/2021 г., I н.о., Р. № 32 от 10.03.2021 г. по н.д. № 969/2020 г., I н.о.; Р. № 81 от 1.09.2020 г. по н.д. № 261/2020 г. I н.о. и др.). Именно в това се състои и една от същинските отлики в нарушенията, свързана с контрола над управляваното МПС (чл. 20, ал. 1 от ЗДвП) и нарушенията, свързани с избраната от дееца скорост (чл. 20, ал. 2 от ЗДвП и чл. 21 от ЗДвП). Когато загубата на контрол се дължи на обективни причини - например нарушение на правилата, регламентиращи скоростта на движение се носи отговорност единствено за нарушаване на разпоредбите на чл. 20, ал. 2 или чл. 21 ЗДвП, но не и за загуба на контрол. Когато обаче загубата на контрол се дължи на субективни причини приложимата разпоредба е тази по чл. 20, ал. 1 ЗДвП (вж. Р. № 122 от 3.04.2023 г. на ВКС по н. д. № 1027/2022 г., I н. о)“.

Обосновано в конкретния случай районният съд е приел за изяснен механизмът на настъпване на ПТП, вкл. чрез показанията на всички свидетели очевидци: водачът на мотоциклета е попаднал във вдлъбнатина на пътя, вследствие на което се претърколил няколко пъти и спрял в такси. Свидетелят Б. И. е видял как мотоциклетистът „попада/забива“ във вдлъбнатина на пътя“. Моторът се движел нормално, но на пътната настилка имало вдлъбнатина, на която „автомобилите подскачали много и правели ПТП“. Вдлъбнатината била на самото платно и свидетелят посочва, че „когато управлява личното си МПС и забрави да намали точно там, самият автомобил подскача“. Тези показания са ясно указание, че се касае за субективна преценка на водача на ППС (допуснал е ППС да попадне във вдлъбнатината на пътя вместо да я заобиколи), в пряка и непосредствена причинно-следствена връзка с която е отклонението в движението на ППС (моторът се наклонил настрани и жалбоподателят паднал от него), в резултат на което настъпило ПТП - мотоциклетът се ударил и реализирал ПТП в паркирания лек автомобил „Ф. К.“. Мотоциклетистът е имал възможност да спази императивните правила на ЗДвП, вкл. това по чл.20, ал.1 от с.з.,

но не го е направил (попаднал е във вдлъбнатината, независимо от ниската си скорост на движение), поради което правилно в АУАН и НП е прието, че същият е загубил контрол върху ППС в нарушение на чл.20, ал.1 от ЗДвП.

Субективни и нелогични са показанията на И. и Т., че тази вдлъбнатина не може да бъде избегната, тъй като „не се вижда въобще“. Както е отбелязано в цитираното решение на ВКС дейността по "контрол" включва и това поведение на водача, което е свързано с всеобхватното, внимателно, концентрирано и непрекъснато наблюдение на пътната обстановка, така щото всички препятствия и опасности за безопасното движение да бъдат възприети своевременно и да бъдат избегнати. Самият св. И. посочва, че за да се избегне тази вдлъбнатина трябва много да се внимава и да се намали скоростта преди нея, защото „ако забравя да намала точно там, автомобилът подскача“.

Неправилно е становището на решаващия съд, че вмененото нарушение е следвало да бъде квалифицирано по чл.20, ал.2 от ЗДвП, макар субективната преценка на водача да включва и избор на съобразена скорост на движение. Не може да се приеме, че в случая загубата на контрол се дължи на обективни причини, тъй като наличието на вдлъбнатина на пътя не е нормално, обективно негово състояние, поради което тази непосредствена причина за отклонението от дължимото поведение на мотоциклетиста е следвало да намери съответното субективно отражение в неговото внимание при възприемане на конкретната пътна обстановка. В тази насока са показанията на св. Б. Т.: „Той (мотоциклетистът) каза, че е загубил управление на мотора, където има някаква неравност на пътя и е паднал“. Според показанията на водача на ударилия автомобил А. В. Д., той е бил в колата (такси), когато моторът се ударил в нея. Водачът на мотоциклета обяснил, че „от дупката му е изскочил моторът“.

По изложените съображения и при съобразяване с останалите установени от правна страна обстоятелства, а именно, че АУАН и НП са издадени от компетентни органи, при спазване на процесуалните изисквания за форма и съдържание по чл.42 и чл.57, ал.1 от ЗАНН, при липса на данни за нарушения на процедурата по чл.40-43 от ЗАНН, както и, че жалбоподателят като водач на ППС с рег. СА 1634 К е извършил вмененото нарушение на чл.20, ал.1 от ЗДвП, за което е наказан със законоустановената глоба по чл.185 от ЗДвП, е дължима отмяна на обжалваното решение в тази част на основание чл.221, ал.2 АПК и на основание чл.222, ал.1 АПК постановяване на друго по същество на спора за потвърждаване на НП относно наложената глоба в размер на 20 лв. за нарушение на чл.20, ал.1 от ЗДвП.

II. Б. А. В. е наказан и на основание чл.183, ал.1, т.1, предл.2 от ЗДвП с глоба в размер на 10 лв. за нарушение на чл.100, ал.1, т.1, предл.2 от ЗДвП (редакция ДВ, бр. 6 от 2004 г.), според която водачът на моторно превозно средство е длъжен да носи свидетелство за управление на моторно превозно средство от съответната категория и контролния талон към него.

Обосновано е становището на районния съд, че по това административнонаказателно обвинение са налице противоречиви

доказателства. Свидетелят Б. Т. установява, че е намерил падналия портфейл на водача на мотора, от който свидетелят извадил книжката за управление и други документи, сред които и контролния талон. В противовес на тези показанията актосъставителят М. К. и свидетелят по АУАН Р. Б. нямат спомен за конкретния случай, вкл. и по отношение на представените документи. При тази доказателствена съвкупност изводът на районният съд за недоказаност на вмененото нарушение по чл.100, ал.1, т.1, предл.2 от ЗДвП е направен при правилно приложение на закона. Отделно от изложеното, отпадането на това задължение за водачите на ППС с измененията на разпоредбата от ДВ, бр. 67 от 2023 г. е основание за приложение на чл.3, ал.2 от ЗАНН.

По изложените съображения и на основание чл.221, ал.2 от АПК, вр. чл.63в от ЗАНН е дължимо оставяне в сила на решението в тази му част.

При този изход на спора разноски не се дължат.

Водим от горното, Административен съд – София – град, Х. – ти Касационен състав,

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ съдебно решение № 5673 от 07.12.2023 г., постановено по нахд № 3662/2023 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 115 – и състав, в частта, с която е отменено Наказателно постановление № 22-4332-009869 от 02.06.2022 г. относно наложена на Б. А. В. на основание чл.185 от ЗДвП глоба в размер на 20 лв. за нарушение на чл.20, ал.1 от ЗДвП, и вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ПОТВЪРЖДАВА Наказателно постановление № 22-4332-009869 от 02.06.2022 г. на началник група при Отдел „Пътна полиция“ – СДВР, в частта, с която на Б. А. В., ЕГН [ЕГН], на основание чл.185 от ЗДвП е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 20 лв. за нарушение на чл.20, ал.1 от ЗДвП.

ОСТАВЯ В СИЛА решението в останалата част.

РЕШЕНИЕТО е окончателно на основание чл.223 АПК и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.